

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostna pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
Za tri mesece 6.—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašje se računa na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglašje trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin. Osmrtice, zahvale, poslanice, oglašje denarnih zavodov mm po 20 vin.

Oglašje v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mal' oglašje po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašje sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnaštevilnični račun št. 841.552.

Pregled najnovejših dogodkov.

Ruska bojišča. — Ruski napadi pri Velešnjovem, jugozapadno in zapadno Brodov, ob železnici Kovel—Sarni, pri Lubješevem in ob Nobelskem jezeru odbiti; drugače na fronti bistveno mirneje.

Italijanska bojišča. — Naš uspeh v borilnem odseku; jugozapadno Paneveggija laški napad odbiti.

Dogodki na morju. — Naše torpedne ladje obstrlelevalje Molietto ob južni Adriji. Spopad na morju. Laški letalski napad na Drač. Uspeh naših letal; eno laško letalo zbito na tla. Naša torpedna ladja »Magnet« poškodovana po sovražnem podvodniku.

Zapadna bojišča. — Angleški in francoski napadi v sommskem okolišču odbiti. Francozi vzeli zadnje Monacu in dele jarkov severno odtod. Pred Verdunom francoski uspeh na Poprovem robu in laufteckem gozdiču. Ob utrdbi Thiaumontu in jugovzhodno Fleuryja Francozi odbiti.

Balkanska bojišča. — Nič novega.

Turška bojišča. — Na desnem krilu kavkaške fronte so se v ofnotskem odseku Turki umaknili po težkih, za Ruse izgubonosnih bojih. Rusi so vzeli Polathame.

Naše uradno poročilo.

DUNAJ, 3. (Kor.) Uradno se razglša: 3. avgusta 1916, popoldne.

Rusko bojišče. — Pri Velešnjovem so naše čete sovražni oddelček, ki je na ozki fronti vdrl v naš jarek, zopet do zadnjega vrgele iz njega. Armada generalnega polkovnika pl. Böhm-Ermolija je zavrnila jugozapadno in zapadno Brodov napadne poizkuse. Tudi ob železnici iz Sarnov v Kovel in ob doljem Stohodu so se izjalovili ruski sunki. Drugače je bil sovražnik bistveno mirnejši, kar je pač predvsem treba pripisovati njegovim prekomernim visokim izgubam.

Italijansko bojišče. — Pri uspešnih manjših podjetjih smo včeraj v borilnem odseku zajeli 140 Lahov, med njimi dva častnika, in dve strojni puški. Na vrhovih jugozapadno Paneveggija smo 1. avgusta zopet ob najtežjih izgubah odbili dva italijanska bataljona.

Jugovzhodno bojišče. — Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

Dogodki na morju.

DUNAJ, 3. (Kor.) Uradno se razglša: Skupina torpednih ladij je 2. avgusta zjutraj obstrlelevala vojaške stavbe v Molietti. Porušena je bila letalska lopa, v nekaterih tovarnah je nastal požar, druge pa so bile poškodovane. Ko so se vračale, so te torpedne ladje in križarka »Aspern«, ki se jim je pridružila, imele kratak streljni boj s sovražnim oddelkom, ki ga je iverila ena križarka in šest rusilcev. Ko smo dosegli nekaj zadetkov, so sovražne enote krenile proti jugu in izginile. Naše enote so se vrnile nepoškodovane. V jutranjih urah istega dne so v Draču vzletela pomorska letala nemudoma zasledovala pet sovražnih letal s kopnega, ki so metala bombe na Drač, ne da bi bila napravila kaj škode. Eno sovražno letalo je eno naših pomorskih letal (voditelj pomorski praporščak pl. Fritsch, opazovalec pomorski praporščak Sewera) vrglo iz zraka in je zasedlo le lahko poškodovano. Od obeh letalcev, ki sta pobegnila, so pozneje naše čete njele enega častnika. Torpedna ladja »Magnet« je 2. avgusta sovražni podvodnik napadel s torpedom in jo zadel na zadnjem koncu. Ubila sta bila dva moža, štiri ranjeni, sedem se jih pa pogreša. Ladjo smo spravili v pristanišče.

Poveljništvo brodovja.

Torpedna ladja »Magnet« je bila splavljena leta 1896., dolga 67, široka 8'2", 510 ton, 6 topov po 47 cm, cevi za lansiranje torpedov, stroji 5000 konjskih sil, hitrost 26 pomorskih milj, moštva 80.

Cesar Viljem v našem glavnem stanu.

DUNAJ, 3. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Cesar Viljem je posetil vrhovnega armadnega poveljnika vojnega maršala nadvojvodo Friderika v nastanišču vrhovnega armadnega poveljništva.

RUSKO URADNO POROČILO.

DUNAJ, 3. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročila ruskega generalnega štaba.

30. julija, popoldne. — Zapadna fronta: Postojanka naših čet na levem bregu Stohoda se razširja. V smeri proti Kovelu in Brodom in južno Dnjestra so naše čete napredovale in zasledujejo sovražnika.

30. julija, zvečer. — Zapadna fronta: Boj ob Stohodu je potekal za nas ugodno. Tekom 29. julija smo zajeli tam 21 častnikov, 940 vojakov in štiri strojne puške. V smeri proti Kovelu južno železnice Rožiče—Kovel so naše čete predrle sovražno fronto in prodirajo dalje. Zajeli smo 19 nemških častnikov, 300 nemških vojakov in štiri strojne puške. Stotnja nekakega strelskega polka, ki je vdrla so-

vražniku za hrbet, je osvojila sovražno baterijo.

31. julija, popoldne. — Zapadna fronta: V okolišču severovzhodno in jugovzhodno Baranovičev obojestranski srditi ogenj. Ob Stohodu so naše čete bojujoč se napredovale. Ob nekem Stohodskem pritoku smo tekom svojih napadov zajeli med drugimi ves 31. honvedski polk s polkovnim poveljnikom in polkovnim štabom vred. Na drugih točkah ob Stohodu smo zajeli 21 častnikov in 914 vojakov ter štiri strojne puške. V smeri proti Kovelu se nadaljujejo srditi boji. V smeri proti Brodom so naše čete zasledile sovražnika dosegle reki Graberko in Seret.

31. julija, zvečer. — Zapadna fronta: Ob Stohodu prodiramo dalje. Mestoma je sovražnik nenadoma pričel streljati z artiljerijo. V okolišču Brodov je sovražnik z najtežjo artiljerijo obstrleval samo mesto Brode in prehode čez Boldurko. Na vsej fronti se vrše srditi boji. Sovražnik napenja vse moči, da bi vzdržal svoje črte. V ta namen priteguje čete odpovsod, celo posamezne bataljone.

1. avgusta, popoldne. — Zapadna fronta: Na črti Sjelce—Vjelick—Kuhari v stohodskem kolenu so naše čete vrgle sovražnika in so po boju prodrele preko te črte proti zapadu. Ob cesti Kovel—Luck smo zavrnili vse sovražne protinapade. Po napadu na vas Dubjenko, 5 verst južno Monasterčiske, so naši hrabri polki, do vratu v vodi, prebrdli močvirnat Koropiec, ker je sovražnik razdeljal vse mostove. Na zapadnem bregu so zajeli nad tisoč avstro-ogrskih vojakov in so se ustanovili tamkaj.

1. avgusta, zvečer. — Zapadna fronta: V okolišču Stobihva—Smolari je nemška pehota zelo srdito napadla naše čete na zapadnem bregu. Naši hrabri polki so vrgli sovražnika ob velikih njegovih izgubah. Boj še traja.

Neresnična ruska trditev.

DUNAJ, 3. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Rusko uradno poročilo z dne 31. julija vsebuje trditve, da so Rusi ob nekem pritoku Stohoda zajeli ves 31. honvedski polk s poveljnikom vred. Ta trditev ne odgovarja resnici. Rusom se je v omenjenem odseku posrečilo, da so zajeli oddelček tega polka, ki je v močvirnatem, nepreglednem ozemlju izgubil zvezo z glavno silo ter je bil obkoljen po veliki sovražni premoči. Podobnim slučajem se v močvirnatih gozdnih ozemljih, kjer se obkolitev lažje izvrši ter je težje vzdržati stalno zvezo med posameznimi četami oddelki, ni zmerom mogoče izogniti. Da so Rusi v kratkem času že dvakrat skušali s potvarjanjem dejstev omadeževati čast celega polka, dokazuje pač nizko moralno ruskega uradnega poročevanja.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

DUNAJ, 3. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba 1. avgusta: V adiški dolini se nadaljuje sovražno artiljerijsko delovanje, na katero mi energično odgovorjamo. V astiški dolini smo 31. julija zvečer gladko zavrnili sovražni napad proti našim postojankam na Monte Cimonu, ki ga je uvažal izdaten artiljerijski ogenj. Ista usoda je zadela drug sovražni napadni poizkus proti našim postojankam jugozapadno Castelletta. V Travinjjski dolini so se naše čete ustanovile v Paneveggiju, ki ga imajo že nekaj dni v svoji posesti. V tofanskem odseku je sovražnik obstrleval v noči na 31. julij artiljerijo vseh kalibrov naše postojanke. Pri Forcelli Bois je napadel z ogromnimi močmi, a smo ga odbili in s protinapadom pogнали v beg, pri čemer številni mrtveci, ki so obležali na bojišču, kažejo velikost izgub. V Arganski dolini je sovražna artiljerija povzročila v vseh včeraj nekaj pomembnega požarjev, ki smo jih pa hitro pogasili. S soške fronte se ne da poročati nič pomembnega.

Italijanski ministrski konference.

RIM, 3. (Kor.) Ministrski predsednik Boselli je imel dolgo konferenco z ministrom zunanjih stvari, vojnim ministrom, mornariškim ministrom, državnim tajnikom za municijo, podnačelnikom generalnega štaba in generalnim ravnateljem letalstva. Listi pripisujejo tej konferenci posebno važnost, ker tvori podlago važnih sklepov današnjega dne.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 3. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 3. avgusta 1916. **Zapadno bojišče.** — Severno Somme se je po močnem sovražnem pripravljalnem ognju mogel pričakovati med Ancre in Sommo velik odločen napad. Zaradi našega zapornega ognja pa je prišlo samo do časovno in krajevno ločenih, toda težkih bojev. Na obeh straneh ceste Bapaume Albert in vzhodno troneškega gozda so razpadli močni angleški napadi. Med Maurepasom in Sommo se je sovražni naskok ponovil do sedemkrat. V žilavem boju so naše čete ostale v posesti svoje postojanke. Sovražnik je vdrl samo v zaselje Monacu in v del jarka severno odtod. Južno Somme smo pri Barleuxu

in Estreesu zavrnili francoske sunke. Na desni strani Moze je sovražnik zastavil močne sile v napad proti Poprovemu robu in na široki fronti od utrdb Thiaumonta do severno utrdb Laufée. Na zapadnem delu Poprovega roba in jugozapadno Fleuryja se je ustanovil v delih naše prednje črte in je zopet vzel v laufteckem gozdiču predčerašnjim izgubljen kose jarkov. Ob utrdbi Thiaumontu in jugovzhodno Fleuryja smo gladko zavrnili sovražnika, v gorskem gozdu pa smo ga po začasnem vdoru vrgli s protinapadom ob velikih njegovih izgubah. Pri sovražnih bombnih napadih na belzijska mesta je bilo med drugim v Melrebeke, južno Genta, ubitih ali težko ranjenih 16 prebivalcev, med njimi devet žen in otrok. Naši letalci so napadli sovražna brodovja in so jih prisilili, da so se vrnili. Eno se je umaknilo preko nizozemskega ozemlja. V zračnem boju je bil sestreljen angleški dvočrtni južno Roulersa, sovražno letalo, trinajsto poročnika Windgenza, pa jugovzhodno Peronne. Z obrambnim ognjem smo po eno sovražno letalo sestrelili pri Boesinge in severno Arrasa.

Vzhodno bojišče. — Hindenburgova fronta: Na severnem delu fronte ni posebnih dogodkov. Ruski sunki na obeh straneh Nobelskega jezera so se izjalovili. Močan napad je razpadel jugozapadno Lubješkovega. Ob železnici Kovel—Sarni prodirajoče sovražne strelske črte smo pregnali z ognjem. V gozdu pri Ostrovem, severno Klsjelina, smo zajeli nad 100 moč. Na obeh straneh železnice pri Brodeh očividno nameravani sovražni napadi so se izvršili samo proti Ponikovic in smo jih zavrnili. V ostalem je bilo na fronti manj bojnega delovanja. Pri Rožiču in vzhodno Torčina smo sestrelili rusko letalo. — Bothmerjeva armada: Jugozapadno Velešnjovega smo očistili majhna ruska gnezda.

Balkansko bojišče. — Nič novega. Vrhovno armadno vodstvo.

Zračni napad na Angleško.

BEROLIN, 3. (Kor.) Wolffov urad poroča: V noči od 2. na 3. avgusta je zopet večje število naših mornariških zrakoplovov napadlo jugovzhodne angleške grobovine in posebno London, oporišče brodovja Harwich, železniške in vojaške važne industrijske naprave v grofovinu Norfolk, ter jih z dobrim uspehom obmetalo z razstrelnimi in užgalnimi bombami. Zrakoplove so pri doletu napadle sovražne lahke bojne sile in letala, pri napadu pa so jih osvetljevali številni žarometi in so jih tudi srdito obstrlevali. Vrnili so se popolnoma nepoškodovani.

Načelnik mornariškega admiralskega štaba.

LONDON, 1. (Reuter. — Kor.) Včerajšnjega zračnega napada se je udeleževalo šest ali sedem zepelinovcev. Po došli poročilih je bilo vrženih šestdeset bomb v večino redko naseljenih okolišč. Neko letalo je napadlo en zrakoplov z obrambnim topom. Videlo se je, kako je padel in izginil v megli.

Asquith o pariški gospodarski konferenci.

LONDON, 3. (Reuter. — Kor.) Asquith je včeraj otvoril v dolnji zbornici razpravo o sklepih pariške gospodarske konference z govorom, v katerem je dejal, da je smoter soudeležbe Angleške: 1. da se prepriča sovražnik, da so zavezniki odločeni vojevati se popolnoma enotno na gospodarskem polju kot na vojaškem; 2. pa da se z ozirom na znano stališče Nemčije store priprave za čas po sklepu miru. Nemčija je že organizirala svojo industrijo za napad na trge zaveznikov in krepak, če mogoče, zmagovit napad na trge nevtralcov. Asquith je poudarjal, da je vsakemu posameznemu zavezniku prosto, da izdela svojo politiko v svrhu izvedbe sklepov konference. Sklepi niso naperjeni proti nevtralcem, temveč vsebujejo le potrebne ukrepe za samoohrambo proti gospodarskemu nenadnemu napadu, ki ogroža življenjske koristi zaveznikov.

Italijansko-nemška trgovinska pogodba odpovedana.

LUGANO, 3. (Kor.) »Corriere della Sera« javlja, da je vest o odpovedi italijansko-nemške trgovinske pogodbe verjetna in pravi, da je posledica pariške gospodarske konference.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 2. (Agence Tel. Milli.) Glavni stan javlja: **Iraška fronta.** — Nič izpremembe. **Perzijska fronta.** — Naše čete so zasledujoč Ruse, ki so pobegnili iz Sakiza, dosegli Bikan ob severu. **Kavkaška fronta.** — V bitliškem in muškem odseku slabi krajevni strelni boji. Trdovratni napadi, ki jih je sovražnik pred petimi dnevi z bojno silo, sestavljen iz sedmih pehotnih in štirih konjskih polkov, podpirano po več kot 30 topovih in havbicah, naperjal proti našim, le slabo branjenim postojankam v ofnotskem odseku, ki so tvorile proti severu obrnjen pomoč, so bili krhavo odbiti. V tem boju je imel sovražnik nad 3965

mrtvih. Naše izgube so razmeroma majhne. Prvega avgusta dopoldne je sovražnik z dovedenimi ojačenji po sedemurnem obstrlejevanju ponovno napadel te postojanke, pri čemer je imel zopet ogromne izgube. Ker se je nadaljevalo vztrajanje naših namaknenih oddelkov v tej postojanki smatralo za nesmotno, smo jih umaknili v svoje nekoliko bolj zadaj ležeče postojanke. V središču in na levem krilu ob obali ni pomembnih operacij. Sovražnikovo delovanje, da bi dalje porinil črto zapadno Erzindžana, je bilo brez uspeha. Sovražnik je zasedel Polathane.

Ob črnomoški obali smo sestrelili rusko letalo. Letalca, mornariškega častnika in vojaka, smo ujeli, letalo pa zajeli. — 30. julija se je vzhodno otoka Sama kakih 500 roparjev, ki so bili obločeni v obliko razne vrste, pod zaščito sovražnih vojniških ladij izkrcalo na obali Dipi Burnu. Zaradi našega odpora in protinapadov pa niso mogli prodirati, temveč so morali pobegniti na svoje ladje, pri čemer jim je naš srditi ogenj zadal izgube. V severovzhodni smeri od Katije so naša letala dosegla z bombami zadetke v polno. Pred dvema dnevoma sta sovražna pomožna križarka in oboježen transportni parnik, ki sta pripadla v akabsko pristanišče, bombardirala Akabo in okolico ter skušala izkrcati čete. Ker pa zaradi našega ognja nista mogla izvršiti svojega namena, sta se morala umakniti. V teh bojih je imel sovražnik razmeroma resne izgube.

IZ ROMUNSKÉ.

BUKAREŠT, 2. (Kor.) »Steagul« piše: Dve leti smo pričala boja med nemškim, na ohranitev mira usmerjenim, in angleškim, nalašč za vojno ustvarjenim sistemom. Odpad Italije je imel za posledico, da smo tudi mi odpadli od nemškega obrambnega sistema. Od takrat je naša država razdeljena v dva tabora: eden, ki ga zastopa konservativna stranka, hoče slediti tradicionalni politiki dežele, drugi pa je revolucionarni ter hoče prevreči vse temelje, ki so nas dovedli do nemškega sistema. Ura odločitve za Romunsko ne more biti več daleč. Voliti mora med obojno državo proti Rusiji in med državno, ki bi jo Rusija samo trpela. List pobija nazor, da bi se moglo romunsko vprašanje rešiti proti Nemčiji na strani Rusije! S tem bi se dala Romunsko v roke entente ter bi se sama odlikala temeljem, na katerih je evropska politika ustvarila državo ob donavi. Ruska zmaga bi bila za Romunsko morda počasna smrt. Vojna ob ruski strani pa bi bil prostovoljen samomor.

Odhod grškega vojaštva iz Soluna.

AMSTERDAM, 2. (Kor.) »Times« javlja iz Aten: Grška vlada je sklenila, da vsa grška pehotno posadko v Solunu odpravijo in premesti v Tesalijo.

PARIZ, 2. (Kor.) Vest agencije Havas pravi, da se na povelje vojnega ministra 11. grška divizija premesti iz Soluna v Lariso. V Solunu ostane samo en bataljon. Njegovi odnosi napram četam zaveznikov ne bodo mogli dajati povoda za spore. Sklenilo se je to po posvetovanju med kraljem in vojnim ministrom in se je stvar naznanila zastopnikom ententnih držav. Kralj je nadalje odredil izpremembe na prefekturnih mestih in je imenoval osebe, ki popolnoma jamčijo za pravilnost parlamentarnih volitev.

Srbski prestolonaslednik v Solunu.

SOLUN, 2. (Havas. — Kor.) Srbski prestolonaslednik je na krovu rušilca torpedovk včeraj dospel semkaj.

Casement usmrčen.

LONDON, 3. (Reuter. — Kor.) Sir Roger Casement je bil danes ob 9 usmrčen.

AMSTERDAM, 3. (Kor.) Iz poročila Reuterjevega urada ni razvidno, ali je bil sir Casement obesen, ali kakor je bilo najprej javljeno, ustreljen.

Razne politične vesti.

Hindenburg vrhovni poveljnik na ruski fronti. S poučenosti strani se poroča o poveljstvu poveljništva na ruski fronti generalnemu vojnomu maršalu Hindenburgu naslednje: Po posvetovanjih nemškega cesarja tekom njegovega bivanja na vzhodni fronti in samoposebi umevno v sporazumu z našim cesarjem je Hindenburg prevzel poveljništvo nad večjim delom armad na vzhodni fronti. Doslej je imelo obojno poveljništvo, avstro-ogrsko in nemško, takorekoc več front. Sedaj nastopi enotnost na vsej fronti, kar pomenja izredno olajšanje poveljstvenih razmer za čete, ki stoje na vsej fronti. Hindenburg bo slej ko prej odvisen od nalogov, oziroma nalog, ki mu jih boste dajali obe vodstvi. Enakost na vzhodni fronti se je že leta 1914, ko sta Hindenburg in Conrad delovala skupno, obnesla kar najbolje in bitki pri Lodzu in Limanovi ste bili sad te enotnosti poveljstva. S poverjenjem poveljstva nad novo enotno vzhodno fronto Hindenburg postane skupno delovanje obeh armad še veliko ožje in poveljstvene razmere smotnejše. — To izjava dokazuje

enotno skupno delovanje Nemčije in Avstro-Ogrske.

POLOŽAJ NA ROMUNSKEM.

»Moldava«, glasilo Petra Carpa, znane prijatelja Avstrije in Nemčije, piše: Treba je samo opazovati: Tu napoveduje minister svojim zaupnim prijateljem, da v kratkem pridejo Rusi v deželo, podaja natančni čas in imenuje točke, kjer vdore tuje armade v deželo. Tam pripoveduje nekdo drug zastopniku tuje države, da v slučaju, če Rusi pridejo v deželo, Romunsko ne bo imela moči, da bi se jim ustavila. V tem se pa na bregu Donave morejo videti priprave Rusov za vdor v našo deželo. Mrzlične vojaške priprave v pričakovanju neposrednega sodelovanja naše armade z ruski četami so značilne. V armadi se ve, da je vse že ukrenjeno, da se je vojni material že odpravil na prej določene točke, da so ambulance pripravljene in ravno tako črede živine, ki so potrebne za armado. Prišlo je do čudnega pobratimljenja pri železnih cestah med našimi visokimi in ruski železniškimi uradniki v pričakovanju prevozov čet. Kar je pa najbolj čudno, vlada v vojaških krogih prepričanja, — da gremo z Rusi, da se bo kmalu vršila mobilizacija in da je vse pripravljeno v pričakovanju akcije Romunske ob strani Rusov. V ostalem je zadovoljstvo med rusofili znamenje, ki ne vara. Radujemo se. Romunski poslanik v Petrogradu ne more zakrivati svojega veselja. Zmagal je: mi pojdemo z Rusi.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Po dobrih bukreških informacijah je napetost v diplomatskem položaju Romunske, ki je v soboto dosegla višek, nekoliko popustila.

»Az Est« poroča iz Bukarešte: Kralj je po doletem programu odpotoval iz Bukarešte in z njim je zapustilo glavno mesto tudi več vodilnih politikov, med njimi Marghiloman, in vzpostavljen je zopet mir, ki so ga rusofili kralji nekaj dni. Veliki naskok Filipeska in njene stranke v prid entente je razpadel in danes celo pristaši entente 14. dan avgusta ne smatrajo več za rdeč praznik, na katerega bi bila Romunsko po njihovem računanju morala začeti svojo akcijo. Tudi rusofili smatrajo za končano svojo agitacijo, ki ni obrodila zaželenega sadu. O avdijenci Take Joneska, ki je v ostalem bila zelo kratka, ne govorimo rusofili sami; vodja entente stranke je na burna vprašanja svojih pristašev po avdijenci odgovoril: »Nemci so nas zopet prekosili.«

»Eclair des Balkans« pravi o dogodkih prošlega tedna: Vesti o skorajšnji reorganizaciji vlade, o orožnih vajah, to se pravi mobilizaciji po novem načinu, brez kraljevega dekreta, in končno v imenovanju generala Illieska za načelnika generalnega štaba in s tem zvezane nade so splavale po vodi. Rusofilski voditelji strank so bili desavuirani in 14. avgust poteče, ne da bi izbruhnila vojna, ki bi jo tako želeli stranki Filipeska in Joneska. Ker se njene nade niso izpolnile, bosta seveda psovala ministrskega predsednika in govorila o Bratianu, ki je bil brez dvoma odkritosrčen, da je prekršil svojo besedo.

»Az Est« poroča iz Bukarešte 1. t. m.: Kakor doznava »Epoca«, odpotuje državni tajnik vojnega ministrstva, general Illiescu, v kratkem v važnem poslu v inozemstvo.

Končno pišejo »Münchener Neueste Nachrichten«: Zdi se, da v Bukareštu v tem trenutku čutijo potrebo, da pošiljajo v svet kolikor mogoče pomirljive vesti, ko prejšnji teden niso mogli dovolj pripravljati sveta na resnost položaja. Poznamo to valovanje izza časa italijanskega izdajstva in ne bomo popuščali v svoji pažljivosti. Sedaj se v blagih glasovih zagotavlja, da so bili samo rusofili, ki so prihod novega francoskega poslanika in dovolj 60 vagonov municije iz Rusije zlorabili to valovanje izza časa italijanskega izdajstva in ne bomo popuščali v svoji pažljivosti. Sedaj se v blagih glasovih zagotavlja, da so bili samo rusofili, ki so prihod novega francoskega poslanika in dovolj 60 vagonov municije iz Rusije zlorabili to valovanje izza časa italijanskega izdajstva in ne bomo popuščali v svoji pažljivosti. Sedaj se v blagih glasovih zagotavlja, da so bili samo rusofili, ki so prihod novega francoskega poslanika in dovolj 60 vagonov municije iz Rusije zlorabili to valovanje izza časa italijanskega izdajstva in ne bomo popuščali v svoji pažljivosti.

Položaj.

3. avgusta.

O dogodkih na severovzhodni fronti poročajo »Tagespost« iz vojaških krogov: »Zopet razsiplejo Rusi svoj človeški material na fronti armade Bothmerjeve, severno Dnjestra. Vsi poizkusi sovražnika, da bi iz Brodov ven pridobil prostora in da bi razširil svojo dosedanja dvomljivo posest, so ostali brez uspešni. Kaže sicer, da je sovražnik vsled izgub zadnjih dni izdatno izgubil na bojevnih silah, vendar dovaja večje zerve. Proti novim položajem zaveznikov na Stohodu, na strani Kijelina in pri Ka-

Novki se je povražnik tudi včeraj brezspesno zaletal. Na to naglašajo poročila, da se je zaupanje naših čet, da odbijejo tudi najvišje rezerv, znatno ojačilo.

»Kölnische Zeitung« poroča, da v Rusiji še vedno prevladuje vojvotvina stru- la. Sprito velikih izgub v zadnjem času da so nasprotniki vojne priporočali, naj se preneha z ofenzivo in počaka ugodne- ga časa. Ali vojna stranka da je zopet zmaga. Sklenjeno da je, da se genera- loma Brusilovu in Saharovu dajo na raz- polago vse razpoložljive rezerve. Zato da je v bližnjih dneh pričakovati najtrdo- vratnejši boj.

»Nemški narodni odbor« pod predsed- stvom kneza Wedela je že začel s svojo propagando. Po »Hrvatski Reči« po- snemljemo nastopna zanimiva razmotri- vanja: »Nemškemu narodnemu odboru je namen, da ustanovi soglasje v vpra- šanju vojnih ciljev in da sestavi program za časten mir. Ta namen hoče doseči z izdavanjem brošur in prirejanjem preda- vanj po raznih mestih Nemčije. Kak pro- gram ima ta odbor za mir, nam ni znano dosedaj, a tudi v polemikah po časopi- sih se nam kažejo ti ljudje toliko kot skrajni aneksionisti, kolikor kot umer- jenci glede vojnih ciljev. »Vorwärts« trdi, da odbor stoji »bližje aneksionistom nego li kritikom bodi katerih zahtev a- neksije.« »Berliner Tageblatt« meni, da berlinsko socialistično glasilo s to svojo trditvijo sega predalet, ker resnica »u- tegne biti ta, da odbor niti sam ne ve, komu stoji najbližje, ker ima v svojih vr- stah pristaše vseh možnih in nemožnih idej. Ker se ne bi hotel nikomur zameriti, misli odbor, da mora biti z vsemi in pripo- more ta tvorba brez moči le k temu, da se zmešnjava še poveča.« »Berliner Tage- blatt« torej ne veruje, da bi bilo delo tega odbora uspešno. V nemški publicisti- ki ima ta odbor le malo pristašev; zato treba počakati smeri njegovega dela in — v prvi vrsti — njegovih praktičnih uspehov.

lastnih mejah napram narodnim sorodni- kom narodov na Balkanu, da poslednjim popolno uverjenje, da se jim ni v narod- nem pogledu ničesar bati, da jim bo mar- več zagotovljena popolna svoboda narod- nega napredka in razvoja! Monarhija bo morala zapustiti poti starih tradicij in marsikaterih predsodkov, ki so jej odnjali narode na Balkanu, kakor pričajo dogo- dki, ki smo jim bili priče vsi. Če torej grof Monts iskreno misli, ko prisojta naši mo- narhiji velike naloge na jugu in na Jadr- anu, bi moral nasloviti resne besede na iz- vestne sovestnične kroge lastnega nara- da, ki neprestano silijo našo monarhijo k notranji in zunanji politiki, ki ne more pri- dobivati tistega zaupanja, ki smo je gori označili kot neizogibno potrebo.

Po raznih vestih bi se dalo soditi, da je kriza v Rumunski rešena v smislu entente. Tako poroča »Neue Fr. Presse« po listu »Galac«. Do 15. avgusta da bo rumunska vojska mobilizirana. To bi bilo precej jasno povedano. Ali je tudi drugih vesti, ki to rešitev zopet zavijajo v neko meglo. Eni trde, da se kralj in drugi merodajni faktorji še vedno branijo nastopiti proti centralnim vlastim; drugi, da pride vla- da še le do 14. t. m. do definitivnega skle- pa; tretji, da želi vlada rešiti krizo v taki formi, da bo koza sita in trava nedotak- njena; to je, da bo rešitev ugodna za inte- rese entente in da ne bo izzivalna za centralni vlasti. Torej še vedno po — rumunsko! Ali naj bo morda to tista forma, ki bi odgovarjala vesti, ki se širi te dni: da Rumunska sicer ne stopi v vojno, pač pa da dovoli ruskim četam prehod! Bravo! Bravo! Morda misli, da bo s tem va- rovala svojo — nevtralnost?! Ne, ne, to bi bila udeležba v vojni, samo na — cenje- ni način, če bi se namreč centralni vlasti puščali slepiti! Ali ti računi Rumunske — če jih ima res na misli — se izjalove prav gotovo in sledili jim bodo obračuni, po katerih bo g. Bratiana glava bolela. Centralni vlasti se zadovoljujejo z nevtralno- stjo, ali z resnično in popolno, ne pa po morali tistega poštenjaka, ki za ves svet ne bi hotel sam krasti, pač pa daje tato- vom potuho!

Materinstvo in skrb za dojenčke.

Od c. kr. tržaškega namestništva smo prejeli:

V Trstu umira od vsakega tisoča živo- rojenih otrok dvesto že v dojenški sta- rosti. Precej razširjeno mnenje, da je ta umr- ljivost dojenčkov le naravni izbor v svrhu dosege živečega krepkejšega ple- mena, je neosnovano in napačno. Nešte- vilni krepki otroci umirajo za črevesnimi boleznimi zaradi neprimerne hrane in za posledicami zanemarjenega negovanja, veliko slabitev pa prenese bolezen in slabo negovanje, zaostane naravno moč- no v razvoju in taki otroci so pozneje manj sposobni za boj za obstanek.

S primerno skrbjo za dojenčke se more umrljivost pri dojenčkih znižati na naj- manjšo število, na drugi strani pa doseči, da se rastoči otroci v tej občutljivi sta- rosti kolikor le mogoče okrepe in raz- vijejo.

Ze zdavnaj priznana dejstvo je, da so materine prsi najboljši jamstvo za raz- vanje otrok. Otrok, ki pije iz steklenice, umira sedemkrat več kot pa onih, ki se hranijo pri prsih, in le-ti so tudi za vse življenje zdravejši in odpornejši.

Mati, ki sama doji svojega otroka, mu tako nalaga najlepšo in najdragocenejšo glavno za poznejše življenje.

Ce se je naravno prehranjevanje do- jenčkov zlasti pri mestnem prebivalstvu vedno bolj krčilo, so temu krivi deloma predsodki in nevednost mater.

Z namenom, da se s svetom in de- janjem pomaga materam pri izpolnjevanju njihovih naravnih dolžnosti napram no- vorojencem, ustanovi c. kr. namestništvo v Trstu v najkrajšem času dve materin- ski svetovalnici v poslopiju družbe za ljudska kopališča v ul. Paolo Veronese in v poslopiju poliambulance in rešilne po- staje v ul. sv. Frančiška Asiškega.

Na obeh krajih bo dvakrat na teden izkušen zdravnik dajal nasvete, pri čem- mu bo pomagala dojenška strežnica.

Vsaki svetovalnici je dodeljen odbor, sestavljen iz žena dotičnega okraja.

Te žene se izberejo iz krogov, ki pozna- jo razmere širokih ljudskih slojev in po svojem značaju in lepem rodbinskem živ- ljenju uživajo ugled in spoštovanje.

Ena ali po potrebi tudi dve teh žena se boste redno po vrsti udeleževale teh zdravniških poukov in razdeljevali na- grade za dojenje.

Nagrada za dojenje znaša pet kron na teden in se bo predvsem podeljevala samo materam, ki dobivajo vzdrževal- nino. Če bodo dopuščala sredstva, se bodo potem upoštevale tudi druge potrebne matere.

Poleg nagrade za dojenje dobi nadalje vsaka mati, ki odgovarja zgornjim pogo- jem, ob priliki poroda tudi porodniško podporo v znesku 10 K.

Mater morajo dojenčke redno, vendar pa vsaj enkrat na teden prinesiti s seboj.

Strežnica bo najprej pogledovala do- jenčke glede higijenične obleke in nego- vanja, jih telitala in merila ter jih nato pokazala zdravniku.

Zdravnik bo nato poučeval matere in odredil izplačila nagrade za dojenje.

Mater, ki slabo negujejo otroke, se posvare. Če bi to posvarilo bilo brez uspeha, se jim za nekaj dni ustavi na- grada za dojenje.

Na podlagi teh pregledovanj se more materam za posebno dobro negovanje njihovih dojenčkov podeliti posebna na- grada. Pogoji za to pa je najmanj tride- dno dojenje ob izključitvi vsake druge hrane.

Materam, ki na podlagi izreka sveto- valniškega zdravnika ne morejo več do- jiti, se bodo namesto nagrade za dojenje izdajale nakaznice za dobivanje mleka iz razdeljevalnice v poliambulanci.

Svetovalnice za materinstvo in dojen- sko skrbstvo so samo za zdrave matere in dojenčke. Bolne se bodo po izvidu vo- ditelja svetovalnic odkazovale dojenški ambulanci mestne bolnišnice.

Nagrade za dojenje se bodo v takih slučajih na podlagi potrdila primarija do- tičnega oddelka, da mati še nadalje iz- polnjuje dolžnost dojenja in dobro neguje otroka, izplačevale tudi nadalje.

Svetovalnice se odprejo v nekaterih dneih in se čas zdravniškega pouka objavi v časopisju.

Odredba

c. k. primorskega namestništva 1. avgusta 1916, št. Pr. 1933, o zdravstveno-poli- cijskem nadzorstvu prometa s sadjem in sočivjem.

Z ozirom na to, da se je pojavilo v tr- žaškem mestu več slučajev legarja, odre- juje namestništvo v svrhu zaščitne za- nositve bolezni, da se sme pošiljati sadje in sočivje v kraje izven Primorske samo z dovoljenjem pristojnega političnega ob- lastva I. instance.

Prestopke te odredbe kaznuje po zako- nu 14. aprila 1913, drž. zak. št. 67 po- litično oblastvo z globo do 200 kron, ozi- roma z zaporom do 14 dni, ako ne zapa- dejo splošnim kazenskim zakonom.

C. kr. namestnik:

Dr. Baron Fries-Skene 1. r.

Domne vosti.

Namestnik baron Fries-Skene v Tol- minu. Namestnik baron Fries-Skene je obiskal v sredo Tolmin ter si je ogledal trg ki je, ker se nahaja v neposredni bli- žini fronte, posebno trpel vsled vojnih do- godkov. Namestnik se je natančno infor- miral o življenjskih razmerah prebivalcev, ki so še ostali v Tolminu, ter jim je izre- kol svoje posebno priznanje za njihovo po- gunno vztrajanje. Občinskemu gerentu vitezu pl. Zirnfeldu je izrazil namestnik živahno zanimanje za usodo težko izkuša- nega trga ter je izjavil, da bo po svojih močeh podpiral pomožno akcijo za Tolmin, ki mu je ravno tako kot pomožna akcija za Gorico posebno na srcu. (Kor.)

† Martin Krže. Iz Sodražice nam je do- šla vest, da je tamkaj preminul po dolgem in mučnem trpljenju g. Martin Krže, po- sestnik in trgovec z lesenino itd. v Trstu, Piazza S. Giovanni 1. Z Martinom Krže- tom pada v grob zopet eden iz stare gar- de iz Nabergoj-Dolenčevih časov. Živo se je v tedanjih časih Krže udeleževal na- šega socialnega življenja in vsega narod- nega gibanja. Bil je član vseh narodnih društev, soustanovitelj »Sokola« in »Tr- žaškega podpornega in bralnega društva« (ki je šlo do vojne kakih 1500 članov) in bil je — če se ne motimo — nekaj časa tudi njega predsednik. Za vsako narodno podjetje je bil odprte roke, kolikor so le dopuščale njegove razmere. A tudi na skrivnem je vršil rad dela usmiljenja na- pram vsakomur, ki je bil res potreben. Vedno miren, vder, smehljajočega se obraza je bil naš Martin; a poleg tega ne- umorno delaven in spreten trgovec in dober gospodar, da si je ustvaril povsem solidno in trdno trgovsko pozicijo. — Bo- lehati je začel že pred leti na srcu in iz te hibe so se menda polagoma razvile tudi druge komplikacije. Slednjič ga je bole- zen prisilila, da se je umaknil v Sodra- žico, v svoj rojstni kraj, kjer je sedaj smrt napravila konec temu pošteno slovenske- mu življenju in — trpljenju. Od tedaj vodi trgovino pokojnikov brat Ivan. Naj dragi, nepozabni Martine, počiva v miru v svoji domači grudi! Žalujoci rodbini izrekamo iskreno sožalje.

C. kr. državna deška in dekliška ljud- ska šola v ul. Fontana je, kakor čitamo v uradnem »Osservatoriu« v šolskem letu 1915/16 štela v 29 razredih 1183 učencev in učenk, katerih je bilo 319 nemške, 401 italijanske in 366 slovenske narodnosti. Tekom leta je izstopilo 91 učenec. — Tako je bilo torej v začetku šolskega leta povprečno 40, ob koncu šolskega leta pa 39 učencev v enem razredu. Ugotavlja- mo zopet, da tvori število učencev slo- venske narodnosti ravno tretjino vseh učencev in da presega število slovenskih učencev število nemških učencev za 47 in zaostaja za številom italijanskih za 35. Število slovenskih otrok na tej c. kr. državni ljudski šoli bi zadostovalo za popol- no osemrazrednico, ki bi bila celo prena-

polnjena, ker bi prihajalo na vsak razred po 46 učencev, namesto normalnega šte- vila 40, oziroma bi morala imeti najmanj eno vzporednico. V nedeljski številki na- šega lista smo objavili razpredelnico, ki je kazala, koliko naše dece se nahaja na naših slovenskih CM šolah in koliko na državnih nemških. Ker Sv. Jakob tu ne prihaja v poštev, naj ponovimo le na- slednje številke: deški razredi na Acque- dottu 288, dekliška na Acuedottu 499, nemška deška šola na Lipskem trgu 264 (iz letnega poročila za leto 1912/13, a že letos bače precej višje), nemška dekliška šola istotam 299, nemška v ul. Fontana 366 slovenskih otrok. Skupaj torej 1716 slovenskih otrok. In kaj pomenja to? Nič več in nič manj, kot da smo tržaški Slo- venci v mestu samem, ne glede na Sv. Jakob, prikrajšani za celih pet popolnih osemrazrednic, ki bi nam jih morala vzdrževati tržaška občina in bi izkazovale še vedno nadnormalno povprečno število učencev na vsak raz- red, namreč 43! A kaj imamo namesto vsega tega? Pet deških razredov in de- kliško osemrazrednico z dvema vzpored- nicama na Acuedottu, kar moramo vzdrževati sami in kjer je povprečno po 63 otrok stisnjenih v razred, v katerem je prostora za 35 do 40 učencev. To so raz- mere, ki do neba kriče po pravici, po od- pomoči!

Mestna zastavljavnica. Jutri, 5. t. m., od 9. dop. do 3. pop. se bodo prodajali na dražbi nedragoceni predmeti serije 137., zastavljeni meseca majnika 1915 na mod- re listke, in sicer od št. 72.100 do št. 73.500.

»Edinost« se prodaja tudi v prodajalni gospoda A. Grbca v Izoli.

Vpisovanje vojniških sirot za Ankarau se bo vršilo še danes v petek, 4. avgusta t. l. v društvenem uradu ul. S. Lazzaro št. 14 I. nad. od 5½ do 7½ pop.

V kolodvorski gostilni v Puli je od 1. avgusta kuhinjski obrat za civilne in vo- jaške osebe ustavljen do nadaljnjega sklepa.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRA- CIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slo- venski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Kupujem cunje, volno, bombaž, volnena po- krivala, pletenice, žaklje in kovino. Prihajam tudi na dom. Via Boschetto 18. 518

Kupujem bombaž K 7— kg, cunje 80 vin. Ulica Erta 8. 1011

Čokolada, biškoti Turul, Koestling Zwiback, elastične, malinovec itd. se prod- na na debelo in na drobno. »Regno di cioccolato« Trst. Corso št. 39. 460

Dva delavca književne stroke in dve mladenki sprejme takoj književne- nica J. Novak, Pazin (Istra). 465

Ušel je v ponedeljek 24. julija mal pa- pige. Oni, ki ga prinese ali pa zna, kaj o njem, dobi nagrado K 100. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. 519

Diplomirana učiteljica podučuje z gotovim uspehom na svojem domu male in odrasle v slovenskem in nemškem jeziku. Tudi one, ki govorijo samo italijansko. Za vsako uro od 20 vinarjev do 1 K po dogovoru. Naslov: Privatna učiteljica, ulica Farneto 46, pritišlje, pri gospe Berquier, Trst. 1009

Žaklje vsake vrste kupuje prva slovenska trgo- vina, Jakob Margon, Trst, ulica Soli- tario 21 (pri mestni bolnišnici). 450

Kupujem cunje, volno, bombaž, volnena in vatirana pokrivala in volnene pletene srajce. Prihajam tudi na dom. Zaloga Settefontane št. 45. 462

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste 246 246

Kupujem volno, volnena in vatirana pokri- vala, bombaž, stare vrvi in turške preproge in odpadke. Via Toro št. 8. 1013

Vsakoursine žaklje kupuje J. Stebel, Trst, ulica Torrente št. 36. (504)

Izredna prilika! Predmeti kupljeni na dražbi: Omara z mar- morjem in ogledalom K 70. Nov šivalni stroj K 70. Originalni šivalni stroj tudi za vezanje K 120, furejši stroj z 5 predali K 180. Ulica S. Giovanni 10. Skladišče. 520

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, mlo, gumijeva podpet- nika, razni gumbi, denarice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisarnski papir ko- pirni svinčniki, zaponke, prstani, rdečega križa, krema za brado, žlice, razna rezila, robci, mrežica za brke, pletenine, srajce, spodnja hlače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zaponke »Patent Knopfe« in drugo prodaja JAKOB LKVI, ulica S. Nicolò št. 19. 62

Sida-med

je najcenejša in najboljša jed z kruhom.

Ceneno, izborno, okusno hranilo je Sida-med, napravljen iz umetnega medu. Med je bil dosedaj predrag, sedaj je lahko v vsaki hiši vedno v zalogi in se uživa lahko vsaki dan, osobito kot maža za kruh mesto drugega surovega masla, s čimer se doseže jako zna- ten prihranek. Nadomešča mnoga druga draga jedila. — 1 zavojček velja 35 vinarjev. Ena sama poskušnja Vas bo o tem prepri- čala. — Dobiva se pri razpošiljalnic Josip Berdajs. Ljubljana, Zeljarska ulica št. 12. Pošilja se najmanj 6 zavojčkov za K 2.— po povzeču ali če se pošlje denar naprej.

Za trgovce popust.

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

stanuje v Trstu, ul. Giulia 76 III. n. (zraven Dreherjeve pivovarne) in ordinira v ulici Carintia 39, I. od 3 do 4 pop. za rojstne, nerazvite in otroške bo- lezni (blizu cerkve sv. Antona novega.)

VINO

dalmatinsko, istrsko, šampanjec, Asti, refošk, penec in desertni moškat. — Malinovec, zga- nje, rum, marsala, vermouth, grenčine od 56 l naprej. — Velika množina modre galice.

PARČINA, Kavarna »Armonia« — Trst.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste. Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje UMETNI ZOBJE.

Amalija Krže roj. Lovšino naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znan- cem prežalostno vest o smrti iskreno ljubljene soproga, oziroma brata, avaka in strica, gospoda

Martina Krže

posestnika in trgovca v Trstu

kateri je danes, v torek, dne 1. avgusta 1916, ob 11. uri zvečer, v 58. letu svoje starosti po mukopolnem trpljenju, previden s svetimi zakramenti za umirajočega, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega pokojnika se prenese v petek, dne 4. avgusta, ob 4 popoldne iz hiše žalosti na župno pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v prijazen spomin in pobožno molitev.

V SODRAŽICI, dne 1. avgusta 1916.

ŽALUJOČI OSTALI.

Danes dan prodaje odrezkov

M. WEISS - Trst

CORSO 7-9